

באהבה ובאמונה

להתקרב אל ה' באהבה ובאמונה

נכון לעכשיו
הרב דב ביגון ראש מכון מאיר

בין בפורים בין בפסח, מנצחים

"שואלים בהלכות פסח קודם לפסח שלשים יום" (שו"ע אור"ח תכט א). הקשר בן פורים לפסח הוא לא רק גורם הזמן. בשני החגים הללו מציינים מאורעות הסטוריים, הנוגעים לא רק לעברנו אלא גם לעתידנו. בפסח עם ישראל מציין את יציאת מצרים, שהוא יום הולדתו של עם ישראל אשר יצא מעבדות לחרות, כאשר אנו קוראים את ההגדה ושותים בהסיבה ארבע כוסות כנגד ארבע לשונות גאולה, "והוצאתי אתכם... והצלת אתכם... וגאלתי אתכם... ולקחתי אתכם". אלו באים להזכיר לנו שאז לא שמענו מקוצר רוח ומעבודה קשה, ובליל הסדר אנו מתקנים זאת על ידי זה שכל בית ישראל מקבל על עצמו את הגאולה כפי שנאמר "חייב אדם לראות עצמו כאילו הוא יצא ממצרים".

לעומת זאת, בפורים אנו קוראים את מגילת אסתר ומעלים על נס את מחייבת עמלק שהופיע בדמותו של המן הרשע, להזכיר לנו שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותנו והקב"ה מצילנו מידם, כשם שהצילנו מהמן הרשע **נכון לעכשיו**, בימים אלו כשאנו נלחמים על קיומנו כנגד הבאים לכלותנו, וכנגד האנטישמים שמרימים ראש בעולם, עלינו להתחזק ברוחנו ובאמונתנו שנצח ישראל לא ישקר ולא ינחם. וכשם שפרעה, סוסו ורכבו טבעו בים, וכשם שאת המן ובניו תלו על העץ, כך נזכה גם אנו שתתקיים בנו הבקשה "וכל אויבי עמך מהרה יכרתו..." כי אתה ה' שובר אויבים ומכניע זדים" מהמצפה לניצחון ולישועה השלמה

צב רגמן ב'אן

העלון מופץ ב-50,000 עותקים
לפרסומים והקדשות בעלון ובאתר: 026461302
headoffice@emeir.org.il
ההכנסות קודש למכון מאיר
תוכן המודעות באחריות המפרסם בלבד

זנהפוך הוא
מפורים למלחמת
שמיני עצרת
אל"מ במיל' גבע ראפ 2\

אתגר "שינוי ההרגל" באמונה חיה
הרב אמיר דומן

טוב להודות לה'
הרב יורם אליהו

השלמות בקורבן השלמים
הרב אורן טרבלסי

חיים
הרב דוד לנדאו

"ויתחזק דוד בה' אלקיו"
נתן קוטלר

מלחמת השחרור
הרב ליאור לביא

תפקיד הכהונה
הרב חגי לונדין

גיוס תלמידי ישיבות
הרב שלמה אבינר

זוגיות
אחריות אישית
עמוד 6
אסתר אברהמי

חדש בערוץ מאיר!
בינה מלאכותית המסייעת למצוא שיעורים באודיו ובוידאו, בקלות ובמהירות.
meirtv.com

לתרומות למכון מאיר:
בטלפון 02-6461328
באתר meirtv.com
או סרקו את הברקוד

- אלפי שיעורים
- קירוב רחוקים
- מאות תלמידים
- ערוץ ילדים
- אולפן גיור

היו שותפים
בהוספת יהדות באהבה!

אתגר "שינוי ההרגל" באמונה חיה

"אנחנו לא באים רק בכוח האנושי והפסיכולוגי שלנו, אלא עולים על גל קדום ואיתן יותר: האמונה החיה שלנו, שיודעת לינוק את כוחותיה מהאהבה האלוקית אלינו והאמון שלו בנו"

ההיגיון הבסיסי מלמד שחובה עלינו להתגבר על הכבדות וחוסר הנוחות, ולהזיז את עצמנו בפועל להתנהלות מחודשת.

המשך בעמוד 6 <

חודרים לדנ"א של האישיות שלנו שלא ככוונה: נשיקות המזווה, מילות התפילה והברכות בעל פה, פינוי מקום ישיבה לאדם מבוגר, וכדומה. לעומת זאת, המטרה של אמונה חיה החלפת ההרגל ה"טבעי" והסתמי - אפילו הוא "טוב" - בהרגל מתוכנן חדש, שצריך לקנותו באופן יזום, ואולי גם במשך זמן קצר הרבה יותר.

ואמנם, מסתבר מאוד שבסופו של תהליך "מוצלח" נוכל להרפות מה"דריכות" שבקניין המידה החדשה שבחרנו לקנות, ולהניח להרגל החדש לעשות את תפקידו כראוי ל"הרגל": בשקט ומאחורי הקלעים, באופן אוטומטי. אך בשלב הראשון, אי אפשר לסמוך על הרצון הטוב בשינוי, שהוא לבדו ישנה את ההרגל הקדום שלנו.

הבחירה ב"אמונה חיה" משמעותה, בין היתר, גם שינוי הרגלים ודפוסי חיים שצברנו בחוסר תשומת לב, ורכישת היסודות עליהם דיברנו רבות, כגון: "פנים וחוץ", תיקון עולם, אחדות, ועצמיות - באופן מודע ואקטיבי. להזכיר ולשנן: יסודות אלו חשובים לנו כי הם **האופנים שבהם מתגלה האלוקות אלינו** בכל פגישה וחוויה בחיים, ולכן נקבל את מלוא שפע החיים הטמון בהם כאשר נהיה גם **אנו מכוונים בהתאמה**.

כל שינוי של הרגל ורכישתו של הרגל חדש באופן יזום, הוא עניין משונה קצת. הרגל "טבעי" נקנה לאורך זמן ומבלי משים. דווקא חוסר תשומת הלב הוא המזין את השתרשות ההרגל, בפרט הרגל שלילי, אך לא רק. גם הרגלים "טובים"

אל"מ במיל" גבע ראכ

ונהפוך הוא - מפורים למלחמת שמיני עצרת

עכשיו, הוא אומר, אני כבר לא מצליח לזכור על מה הפגנו... מה שברור לי, לשם אני לא הולך לחזור". (ואנחנו רק כמה שעות בתוך המלחמה...)

ואז הוא ממשיך לדבר, ואני בקושי מצליח לפתוח את העיניים ולהקשיב.

"בבית הראשון שנכנסנו" - הוא אומר - "התפרקה לי הנחת יסוד שגדלתי איתה; מאז ומעולם ידעתי, שאין בעולם טוב ורע, כמו שילדים נוטים לחשוב אלא באמת - הכל יחסי: אין אדם רע אלא אדם שרע לו. מזה גם הבנתי, שהפלסטינאים אינם רעים, פשוט רע להם. ואם האינטרסים שלהם ייענו - הם יהיו טובים.

אבל, כשראיתי את הזקנים שחוטמים, פתאום הבנתי שיש בעולם רע מוחלט. רע טהור.

ותוך כדי זה קלטתי, שיש טוב טהור. בעוד הקיבוץ בתוך תופת, אש מכל הכיוונים, עוד ועוד רכבים נכנסים בחריקת בלמים, חיילים ואזרחים, חותרים למגע לתוך האש. רק כדי להציל אנשים, שהם בכלל לא מכירים. יש בעולם טוב מוחלט".

ואחרי שאנחנו יוצאים מכפר עזה, הוא אומר לי: "לאשתי ולי, שגם היא רופאה, היה הסכם. שלא נביא ילדים, עד שאני אהיה ד"ר בכיר או פרופסור, ועד שהיא תסיים את ההתמחות.

החלטנו, שאין ברירה אלא לשמר פוריות. אבל מיד כשיצאתי מכאן, הכל התהפך לי.

שלחתי לה הודעה: 'אהובה, אני ממש רוצה ילדים. עכשיו. מקוה שאת מבינה, ומרגישה כמוני...' "תבין, הוא אומר, פתאום הקריירה החווירה..."

אז בע"ה ביחד ננצח!

ולעומת הכאב על חללינו, ח"י מאות אנשים, ופצועינו הרבים וחטופינו (מהרה יחולצו הביתה בגבורות הלוחמים) - הנה, מאות אלפים כבר חזרו הביתה, ארצה. ובע"ה נחדש - ח"י מאות לידות וכפליים מכך - מעבר לכל מה שתוכנן.

עם ישראל חי!

ובבתים רבים בעזה מצאנו ספריהם והדרכותיהם. ופה בארץ, הנה שוטפים את מוחותינו שאיננו עם קדוש, ורופאים נשטפו לבצע ניתוחי מין בילדים, כמו היו בוגרי קורס-מנגלה ימש"ו. ואין פוצה פה ומצפצף.

וכשצה"ל זקוק לפצצות ורחפנים, משקיע הבגץ בעריצותו מליארדים להקמת מצבת-גאוותו הענקית בירושלים.

ובכן, בלחיימה, הפכנו את פורם לפור שלנו: גבורה, אחדות, זהות.

השלב הבא - תיקון התרבות והחינוך בישראל, מבלי תרבויות עמים וכספי-עמותות-פירוק - לשלנו חוזרים הביתה!

ולסיום, סיפור מכוון, מאת בננו, הרב והלוחם עמיצור: מוצאי שבת, מוצאי שמיני עצרת -

אנחנו בכפר עזה, כבר אחרי כמה התקלויות עם מחבלים בפאתי הקיבוץ.

בבית הראשון שנכנסנו, החוליה הקדמית חיסלה מטווח אפס שני מחבלים בסלון.

נכנסנו בלש"ב לחדר הפנימי ומראה מחירי נגלה לעינינו, זקן וזקנה שוכבים על רצפת החדר, מתבוססים בדמם, ירועים מכף רגל ועד ראש.

זעזוע אדיר. הסטנו את המבט והמשכנו לבית הבא. היינו באמצע מלחמה, מחבלים הסתובבו בבתיים, רצינו להציל את מי שנותר בחיים.

בבית השלישי, חילצנו זקנה מתוך התופת. 'דעתי שתגיעו' היא אומרת לנו.

'תודה לכם' (למרות שחיכתה בגיהנום כ-12 שעות).

דמעות חנקו את גרוני. משם, עמדנו בחיפוי, להגן על הבית שבו היינו דרך החלון. וה'צמד ברזל' שלי, ד"ר מתל אביב, פתאום מתחיל לדבר: "מוצאי שבת יש לי קביעות - שבעה חודשים שלא הפסדתי אף הפגנה בקפלן גם על כל עצומה שיצאה חתמתי.

בדרך כלל מקובל, שאם קם עלינו אויב, ממגרים אותו, מחסלים אותו. סוף!

יש גם מקום להזכיר את נבואת ישעיהו המבטיחה לנו, שכל כלי יוצר עלינו לא יצלח.

כלומר - יאופס כל איום.

לא כך בפורים. הרי היה שם רק פור אחד - המן הפיל פור. ולמה שמו פורים רבים? שמעתי מהרב נבנצאל שליט"א - כי הפור של המן נהפך לפורנו.

לא רק אופס, אלא נהפך. נהפוך הוא. המזל הרע בוטל, ומזל חדש האיר עלינו.

ובשמיני עצרת - שוב קמו עלינו לכלותנו. אומה שפלה, שתעמולה נאצית מקצועית רבת שנים הפכה אותם למפלצות אדם.

אגב, גם אצלנו מתחוללים ערוצי תעמולה פוסט מודרניים מטורללים, החותרים לטשטוש צלם אדם וצלם ישראל.

והנה קם עלינו שינאה-ר המסוננור משנאתו. חשב להעצים פה הפירוד ואובדן חשק חיים לאומי.

אז לא רק שאנו, ב"ה, משמידים את החמס, אלא מתהפך המצב - להיותנו עם-מתעורר, עם-גיבור, עם אוהב עצמו, עם שיתור ויותר משתוקק להד(ע)

תה: לדעת. להתחבר.

יש שהחליטו ללבוש ציצית, בתור המדים הלאומיים, ויש ששומרים שבת, ורבים צמו בתענית אסתר. וגם בלי סממנים - חשים כולם אהבת אחים ואחדות אמת.

אמר קצין בכיר: "מתקפת הפתע והאכזריות שלה, והאמונה שזאת מלחמה צודקת, יצרו בקרבנו רוח-לחימה שגייסה את כל המשאבים הנפשיים והחומריים של הכוחות".

ולאן עכשיו?

ה, כמו הציב לנו מראה מעוררת. ראו, בני אהובי, לאן תעמולת-המונים והנדסת-תודעה יכולה להגיע.

כבר היטלר וגבלס יימש שמום וזכרם - הניעו המונים לשנאה, באומנות-התעמולה, עד לכדי השמדת עם,

יסודות אמוניים בפרשה

הרב יורם אליהו ר"מ במכון מאיר

התודה אנו מכירים את הצורך ברע לשלמות של הטוב, לכן אומר הרב, יש בה בתודה גם חלות חמץ, החמץ מראה על הרע והקלקול וזה מברר שגם כל זה, הוא מכשיר להופעת הטוב, והמשמח חתן וכלה, מודה בביטחון השלמות האנושי, יש ערך ותקווה לעולם, הוא משמח אותם על היותם בונים חיים של ערך ושמחה, בזה הוא דומה לאדם שמקריב קורבן תודה.

בכל בוקר כשהאדם מתעורר משנתו הוא פותח בהודיה לה, "מודה אני לפניך מלך חי וקים...". אומר הרב קוק בעולת ראי"ה: א. כי זה ביטוי של תודה, "הכרת התודה לאלוקי עולם, אדון כל המעשים, המחייבה בטוב... והנשמה מתנהרת... ומתמלאת אורה ושמחה". ב. יש במילה הזו מובן של הודאה, התודות, הודאה על האמת, "והאדם ברגש תודתו מודה הוא על האמת, ומקיים את עומק אמיתתה של ההכרה הרוחנית, ומעיד על כל אוצר החיים והיש, שהוא נובע ממעין הטוב ומקורו, ממקור החסד העליון...". הוא מעיד שיש תכלית, שיש מטרה לעולם, אפשר לומר שלהכרה הזו הוא מגיע, לאחר הכרת התודה שהורגל בה, מתוך ההבנה שכל המתרחש, יש לו מטרה וכתובת, וגם הרע, בא לתכלית עמוקה של הופעת הטוב השלם יותר, ומתוך כך הוא מודע למשימות שיש בעולם לתיקון הרע, הוא פועל עם אל, ועתיד לקבל שכרו.

להודות לה: הנצי"ב, בפירושו ה"עמק דבר", מבאר מדוע ציוותה התורה להביא בקורבן תודה 40 חלות, 10 מכל ארבעה סוגי החלות שיש "והעניין שתכלית תודה על הנס הוא כדי לספר חסדי ה' שגמל עליו, ומטעם זה ריבה הכתוב בלחם ומיעט בזמן אכילת תודה מכל השלמים (צריך לאכול הכול בו ביום ואסור להשאיר לבוקר). היינו כדי שיהיה מרבה רעים לסעודה אחת ביום ההקרבה ויהי סיפור הנס לפני רוב אנשים" (ו, יג) הגמרא במסכת ברכות (ו, ע"ב), מביאה כמה מאמרים על המשמח חתן וכלה. רבי אבהו אומר שהמשמח חתן וכלה, "כאילו הקריב תודה...". מסביר הרב קוק זצ"ל (עין איה ברכות ח"א עמ' 28), חז"ל אמרו "שכל הקורבנות בטלין לעתיד לבוא ותודה אינה בטלה, התודה באה להודות על הטוב שהגיע לאדם מגלגולי סבות רעות", אחרי הפחד והסכנה שהיה בה, באה השמחה וההודיה לה: עצם השמחה היא דבר טוב ולא יצויר היותה, כי אם בהקדמת הרע, אז על אף שנוח לאדם שלא נברא, משנברא, מצד ההרפתקאות שרבו עליו, אומר הרב: סוף סוף השלמות מובטחת והכל מתוקן לסעודה" כלומר יש ביטחון בטובה שה' הבטיח ליראיו, ולעם ישראל, לכן "לעתיד יראה יד ה' שהכל לטובה, וכי כל הרעות הכינו את הטוב האמתי, לכן לא תהיה התודה בטיילה. שרק על-ידי קורבן

טוב להודות לה'

בין הקורבנות שנצטוונו בהם נמצא קורבן התודה כנאמר בפרשה "אם על תודה יקריבנו והקריב על זבח התודה חלות מצות בלולות בשמן...". (ו, יב). רש"י במקום מסביר שמדובר בהודאה על נס שנעשה לאדם ומזכיר את דברי הגמרא (ברכות נד) "שארבעה צריכים להודות ואלו הן, יורדי הים, הולכי מדברות... מי שהיה חולה ונתרפא ומי שהיה חשוב בבית האסורים ויצא". "חובות הלבבות" בשער הבחינה מסביר מדוע קשה לאדם להודות על החסדים הנעשים אתו: א. הרדיפה אחרי הבלי העולם הזה, שאין בני האדם מסתפקים במה שיש להם, ותמיד הם להוטים להשיג יותר. ב. ההרגל בטובות, מיד כשהאדם נולד, טובות ה' מקיפות אותו והוא גדל בהם עד שהוא חושב אותם לדבר טבעי ומובן מאליו, והוא לא שם לב שעליו להודות לה' עליהם. ג. כשבאים עליו פגעים ומקרים קשים, הוא חושב שהם באו אליו שלא בצדק ושלא לטובתו, זה גורם לו להתרעם על ה' ולהיות כפוי-טובה אליו (ע"פ פירוש 'לב טוב' על חובות הלבבות). מתוך כך, אפשר להבין את ציווי התורה, שכאשר קורה לך נס או שיצאת מסכנה כלשהי, אתה צריך להביא קורבן ולהודות לה'. עצם הפעולה הזאת מזכירה לאדם שאין מקרה, יש מנהיג לבירה שמכוון את הדברים ועל הכול צריך

עומק הפרשה

הרב אורן טרבליסי ר"מ במכון מאיר

נפתחת הרעה, והוא מבטא את מקומו של היצר הרע שצפון בליבו של אדם⁶ שהוא הגורם לחטא. ואילו השלמים שאינם נובעים מרעת הצפון נשחטים בכל מקום בעזרה. בנוסף, העולה עולה כליל ל-ה', גם החטאת והאשם בעיקר עולות ל-ה', אלא שהכהונים מקבלים את חלקם מהמזבח כדי שבאכילתם תהיה כפרה לבעלים. העלייה המוחלטת ל-ה' מבטאת את התבטלות האדם כלפי ה'. אך בשלמים יש חלק גם לבעלים. וזו בחינה גבוהה יותר שהאדם לא מתבטל ל-ה' אלא מתחבר אליו, עושה עימו שלום ונעשה כמעין שותף אליו. "שלמים - שיש בהם שלום למזבח לכוהנים ולבעלים"⁷. הקב"ה כמו מזמין את האדם להיות שותף ולסעוד על שולחנו. אותה בהמה שניתנה כביכול לאכילה לה' ניתנת גם לאכילת הבעלים.

ואמנם מלבד זה, נראה שהמעלה המיוחדת של קורבן שלמים - שהוא מבטא את תודעת החיים הישראלית. גם גויים יכולים להביא נדרים או נדבות לבית המקדש. אך קרבן של נכרי ראוי רק לעולה, ואפילו הביא הנכרי את קרבנו לשם שלמים, יש להקריב אותו עולה.⁸ המשך המאמר בעמוד 4 <

ואשם - על חטאים שנעשו בפועל, ועולה - על הרהור הלב. לכן בקורבנות אלו יש מעין אמירה אלוקית שעדיף שלא היו מובאים. אל תחטאו ואל תביאו לפני קורבן. וכפי שהגמרא⁴ דורשת עליהם את הפסוק "הוקר רגלך מבית רעך", "שאינן הקב"ה חפץ שיחטא האדם ויביא קרבן"⁵. אבל קורבן שלמים אינו בא על חטא אלא האדם מביא אותו בשמחה וברצון מאהבת ה'. וזו תכלית הקורבנות, להתקרב לה' מתוך רצון וחשק. על קורבן כזה ה' אומר הלוואי שיבוא, אני רוצה שהאדם יבוא אלי עם קורבן שתכליתו להתקרב אלי. וזה ההסבר גם להבדל השני. מי שהמלך כועס עליו שולח מנחה על ידי שליח כדי לפייס את המלך לפני שהוא בא בעצמו לרצות אותו. כך בקורבנות שבאים לכפרה כחטאת ואשם, המקריב שולח אותם עם הכהן. אך מי שמביא למלך מתנה מאהבה, הוא מביא אותה בעצמו. לכן בקורבן שלמים אומרת התורה שהבעלים יביא את החלקים העולים למזבח בעצמו דרך חיבה וכבוד.

כמו כן, חטאת ואשם נשחטים במקום שבו נשחטת העולה - בצפון, כיוון שהם באים לניקוי וכפרה על החטאים שנובעים מהצפון ממנו

השלמות בקורבן השלמים

פרשת צו מתארת את סוגי הקורבנות לפי הסדר של - עולה חטאת אשם מנחה ושלמים. העולה, כשמה, עולה כולה למזבח. בחטאת ובאשם האימורים קרבים למזבח והכהונים אוכלים מבשרם. כיוון שאין להדיט חלק בקורבנות אלו הם נקראים קודשי קודשים. ואילו קורבן שלמים נאכל על ידי אדם מישראל. מלבד המזבח והכהונים גם לבעלים יש חלק בבשר, דבר שלכאורה מעיד על קדושתו הקלה יותר ולכן נקרא בפי חז"ל קודשים קלים. לפי זה מסביר רבינו בחי"א את סדר הקורבנות, שתחילה רצתה התורה לבאר את דיני קודשי הקודשים ולאחר מכן עברה לתאר את דיני קודשים קלים שהם שלמים. אלא שבמבט מעמיק נראה שהתורה טמנה רמזים המעידים שמדרגת קורבן השלמים אינה נמוכה כפי שמצטייר במבט ראשון אלא מעלתו גבוהה, ואולי גבוהה אף יותר משאר הקורבנות.

הכלי יקר² מעיר שהקורבן היחיד ששם ה' נקרא עליו הוא קורבן שלמים. "וזאת תורת זבח השלמים אשר יקריב ל-ה'". כמו כן הוא הקורבן היחיד שנאמר שהבעלים יביא בעצמו את החלקים שעולים למזבח "ידי תביאנה את אישי ה'".³ שאר הקורבנות באים על חטא. חטאת

מתורת הרב צבי יהודה

הרב דוד לנדא

מפנימי פנימיות, לעילא ולעילא, "משמיה מרומא עילאה בית שכינתיה" - אל ההתגלות האלוקית. כל הבריאה כולה, דומם, צומח, חי, מדבר, כל העולמים וכל הדורות, הכל מרוכז ושייך למקור הבריאה. "ואתם הדבקים בד' אלקיכם"⁴. כל הבריאה כולה שייכת למקור הבריאה כולה, משמי מרומים עד תחתיות ארץ, ויותר מתחתיות, כל העולמים כולם, וכל הדורות כולם. הכל שייך לאחדות אלוקית אחת של "ד' אחד ושמו אחד". כל זה שייך למציאות חיים. זו מילה גדולה וענקית. מתוך כך התורה היא "דברי אלקים חיים", "אלו ואלו דברי אלקים חיים"⁵. כך צריך להבין את המילה חיים⁶.

יש מאמר חז"ל ידוע על השוואת הנשמה לקדוש ברוך הוא על פי "ברכי נפשי": "מה הקדוש ברוך הוא מלא כל העולם - אף הנשמה מלאה כל הגוף. מה הקדוש ברוך הוא רואה ואינו נראה - אף הנשמה רואה ואינה נראית"³. במובן זה מזכירים את הביטוי 'חי העולמים', ריבוננו של עולם חי! הוא מקומו של עולם, ריכוזי. כך גם לגבי הסתכלות ההרגשה והשייכות לבורא עולם. יש פנימיות העולם, נשמת העולם ויש צד של אלקות המתגלה בעולם. יש ביטוי ביחס לריבוננו של עולם: "אל מסתתר בשפירי חביון", הוא נסתר ומתגלה בבריאה, מתגלה בגילוי שכינה, מתגלה בגדלות אלקות, מתגלה בתורה. ריבוננו של עולם הוא אלקים חיים ומלך עולם שמתגלה בעולם ובבריאה.

המובן של יצור חי הוא בניין שלם אורגני, שיש בו מרכז חיים, מוח ולב. מרכזיות פנימית זו, חיוניות זאת, שפע חיים ואוצר חיים זה מתגלה מראש ועד כף רגל, על פי חילוקי מדרגות וחשיבות. זרם הדם מהראש ועד קצות האצבעות - הכול נמשך מהחיוניות של הלב והמוח. הפנימי מתגלה בחיצוני, החיוניות המרוכזת מקיפה את כל המדרגות, העליונות שבעליונות והתחתונות שבתחתונות. הדבר היותר בולט באדם הוא נשמת החיים שלנו המתגלה בגוף, הפנימיות המתגלה בחיצוניות. כך עובדת החיים. בתחילת מעשה בראשית נפגשנו בכך ביחס אלינו: "ויפח באפיו נשמת חיים"¹, וכך אנחנו מכנים את ריבוננו של עולם: "אלקים חיים ומלך עולם", "אל חי בקרבכם"², "חי העולמים".

1. בראשית ב, ז.
2. יהושע ג, י.
3. ברכות י, א.
4. דברים ז, ד.
5. עירובין יג, ב.
6. ע"פ שיחות הרצ"י אורות התחיה פרק מ"ב עמ' 320-318.

"וַיִּתְחַזַּק דָּוִד בַּה' אֱלֹקָיו"

סידרת
רוח לחימה
מהתנ"ך
נתן קוטלר

הגדולים ביותר. לכן נאמר "וַיִּתְחַזַּק דָּוִד בַּה' אֱלֹקָיו" - דוד האמין שיש תקווה להצלחת השבויים והוא התמלא בגבורה ובאומץ להילחם להחזירם. ואכן אמונה זו אושררה באורים ותומים "וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּה' לֵאמֹר אֲרַדְּף אַחֲרֵי הַגְּדֹד הַזֶּה הַאֲשֶׁר־נִגְנַנִּי וַיֹּאמֶר לוֹ דָּוִד כִּי הִשָּׁג תִּשְׁיַג וְהִצַּל תִּצְיִל" (שם ח). לאחר מרדף קשה ומידע מודיעיני - דוד מצליח לאתר את האויב ולהכריעו "וַיִּפְּסֵם דָּוִד מִהַנָּשָׁף וְעַד הָעָרֶב לְמִחְרָתָם... וַיִּצַּל דָּוִד אֶת כָּל אֲשֶׁר לְקָחוּ עִמָּו" (יז-יח). ההתחזקות בה' ברגעים הקשים היא סוד כוחו של דוד, הוא מלמדנו שה' נמצא איתנו בכל מצב ונותן לנו תקווה לקום מהמשבר, להילחם ולנצח.

ולהתעורר מהמשבר: "וַיִּתְחַזַּק דָּוִד בַּה' אֱלֹקָיו" (פסוק ו). מה נתן לדוד את הכוח להתחזק? עונה על כך החיד"א שבועמק המשבר של שבי צקלג, ראה דוד את חסד ה': "וַיִּתְחַזַּק דָּוִד בַּה' אֱלֹקָיו. אפשר שהכיר בחסד ה' שלא רצו הסרנים שילך למלחמה וחזר שאם היה הולך אז היה נאבד הכל, וזה שכתוב ויתחזק דוד בה' - מדת רחמים, שהכיר בחסדו יתברך" (חומת אנך שם). דוד ראה את החסד שה' עשה אתו בכך שגורש על ידי סרני פלישתים. אילו הוא היה נשאר בארץ פלישתים הוא היה עלול להגיע מאוחר מדי, כאשר כבר לא היה את מי להציל. יתרה מזאת, דוד הבין שאם ה' סיבב את המאורעות כדי שיעזב צקלג זמן קצר לאחר הפשיטה של האויב - ודאי יש תקווה להציל את השבויים. דוד הרגיש שה' נמצא עימו בכל עת, אפילו במשברים

בסוף ספר שמואל א' מסופר שדוד המלך וחייליו הסתתרו אצל אכיש מלך גת. בתחילה ביקש אכיש לקחת את דוד אתו לקרב נגד שאול, אולם סרני פלשתים משכנעים את אכיש מלך גת לגרש את דוד ואנשיו באופן מיידי חזרה לביתם. כאשר דוד ואנשיו חוזרים לעיר צקלג, הם מזדעזעים לגלות שהאויב פשט על ביתם, שרף את העיר באש ולקח את הנשים והילדים בשבי. רגעים אלו היו אולי הרגעים הקשים ביותר בחייו של דוד. היה שבר נוראי. התנ"ך משתמש בביטוי יחידאי לתאר את רגשות האובדן: "וַיִּכְפוּ עַד אֲשֶׁר אֵין בָּהֶם כֹּחַ לְבָכוֹת" (שמואל א' ל, ד) אולם למרות הקושי מצא דוד את הכוח לקום

לתגובות: gemarabemunah@gmail.com

המשך המאמר של הרב טרבלסי מעמוד 3

מסביר הרש"ר הירש⁹ שאומות העולם יכולים לכוון את לבם לשמים. אבל רק לשמים. הארץ תישאר בשליטת האדם יצריו ותאוותיו. לכן גם הקורבן המתאים להם הוא עולה בלבד, שעולה כולו לשמים בלי לתת חלק לכוהנים ולא כל שכן לאדם המקריב. אבל אדם מישראל מכוון את לבו לאלוהי השמים והארץ. כמו שמלכות ה' שולטת בשמים כך היא צריכה להתגלות ולשלוט גם בארץ. לכן גם לאדם הארצי יש חלק בקורבן ובקדושה. ואת זה אומות העולם אינן מסוגלות להכיל

ולתפוס ולכן אין להן חלק בשלמים. לפי זה ניתן להבין שהתורה פירשה את קורבן השלמים בסיום פרשת הקורבנות כי הוא הקורבן שמבטא את התכלית והמטרה של הכול שמגיעה בסוף. תכלית המציאות לעשות שלום בין השמים לארץ ולהביא את העולם לשלמות הגנוזה בקורבן השלמים, הקורבן שמויוחד לעם ישראל.

- [1] ויקרא ו, יח
- [2] ויקרא ז, יא
- [3] שם ז, ל
- [4] חגיגה ז, א
- [5] שפתי כהן ויקרא ז, יא
- [6] סוכה דף נב

- [7] רש"י ג, א
- [8] רמב"ם הלכות מעשה הקורבנות ג, ח
- [9] ויקרא כב, יח

שליחת הציבור שלכם

מבית מקור ראשון

רוצים להגיע למאות אלפי בתי אב בציבור הדתי? **איתנו אתם יכולים!**

- הפצה שבועית של עלוני פרשת השבוע
- ופרטום בכל בתי הכנסת ברחבי הארץ
- הדרכת מודעות בבתי הכנסת
- ובריכוות דתיים
- דיוור ושידור בכל רחבי הארץ

ישירות נאדר מחוייב
לכל בתי התפוצה
היחס נביא יחסי
התקווה לפי שיעור

מיקום נתיבות
עיצוב קדם ידום ודפוס
איטוף מוצרים בניילון
לפי חומה ירוקן סביבות
הכנסת אינפורמציה לענינים

לפנינו:
052-898518
052898518@gmail.com

"אני לא חושב בכלל שמה שקורה בעזה הוא רצח עם. אני חושב שזאת הכפשה שלא תיאמן נגד ישראל". העיתונאי הבריטי שנאבק על הצדק והאמת למען מדינת ישראל. לקראת השחרור מהתלות באומות העולם.

הכול להדהד שוב ושוב את האמת ולהפריך שוב ושוב את השקר. הוא עושה זאת בעקביות, בנחישות ובלי להתבלבל, והלוואי שלחלק מכלי התקשורת בישראל היה רבע מהנחישות שלו במאבק הזה על האמת מול אומות העולם.

השתחרר ולהיטהר

המאבק על האמת מול השקר, שאותו אנו מנהלים גם מול "ידידתנו" ארה"ב, דורש מאיתנו להשתחרר מן התלות באומות העולם לקראת היציאה לחירות גם מהשעבוד הסמוי הזה. במובן הזה, קריאת פרשת פרה, השלישית מבין ארבע הפרשיות שאנו קוראים בתקופה הזאת של השנה, איננה באה רק כדי להזכיר לנו להיטהר לקראת הקרבת קורבן הפסח (עי' מגילה כט, א וברש"י שם). הפרה האדומה, לדברי חז"ל, מכפרת על מעשה העגל (תנחומא חוקת ח). עגל הזהב נוצר כאשר הזהב, הכסף, החומר - הופכים לאיליל - לכוח בפני עצמו. זהו גם הרגע שבו ישראל נשבים בקונספציה החומרנית של אומות העולם ומאבדים את מעלתם ונבדלותם (עי' אורות, המלחמה, ד). שנים ארוכות שראשי מערכות המדינה והביטחון של ישראל אימצו את הגישה המערבית שבוחנת את האויב בעיניים פרגמטיות - עיני "עגל". גישה שהביאה אותנו עד למציאות ההזויה שבה במקום להכריע את האויב "מכילים" אותו. הטהרה לקראת הפסח היא הטהרה המהותית מפני קונספציות השקר האלה. לכן, לפני היציאה לחירות עולם בחג הפסח, עלינו להיטהר מפני כל הקונספציות השקריות הללו, הטמאות והמטמאות. גם הפטרתה של פרשת פרה עוסקת בשחרור הזה מאומות העולם. בנאולת העתיד שבה ייפסק חילול השם שנגרם על ידי עם ישראל. ומהו אותו חילול השם? הניתוק של ישראל מארצו בגלל מעשיו. הגלות היא חילול השם:

"כְּטָמְאָת הַנְּדָה הַיְהוָה דָּרְכָם לִפְנֵי וְאֶשְׁפֹּךְ חַמְתִּי עֲלֵיהֶם עַל הַדָּם אֲשֶׁר שָׁפְכוּ עַל הָאָרֶץ וּבְגִלּוֹלֵיהֶם טָמְאוּהָ. וְאֶפְיֵן אֲתָם בְּגוֹיִם וַיִּזְרוּ בְּאֲרָצוֹת כְּדָרְכָם וּכְעֲלִילוֹתָם שִׁפְטִיתִם. וַיָּבֹאוּ אֶל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר בָּאוּ שָׁם וַיְחַלְלוּ אֶת שֵׁם קִדְשִׁי בְּאֶמְרוֹ לָהֶם עִם ה' אֱלֹהֵי וּמְאָרְצוֹ יֵצְאוּ. וְאֶחְמַל עַל שֵׁם קִדְשִׁי אֲשֶׁר חָלְלוּהוּ בְּיַד יִשְׂרָאֵל בְּגוֹיִם אֲשֶׁר בָּאוּ שָׁמָּה."

לא נביא אנוכי ולא נביא, אך נדמה לי שלא צריך חוכמה רבה כדי להבין לאן אנחנו צועדים בעתיד הנראה לעין: אנחנו הולכים לקראת יציאה לחירות, מרצון או בעל כורחנו. חירות משקרים שהדהדו לנו במשך שנים וחירות מ"ידידות" שסייעו לנו בהטמעת השקרים הללו והפיכתם לשיטת עבודה הרסנית ומסוכנת.

מי שלא יעדכן גרסה ולא ישתחרר, לא יוכל להוביל אותנו לניצחון המוחלט על הסכנות שמאיימות עלינו. נראה שהקדוש ברוך הוא לא מוכן הפעם לוותר לנו, לא מוכן להסתפק בפחות מזה. "וַיִּדְעוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר גָּשְׁרוּ סִבִּיבוֹתֵיכֶם כִּי אֲנִי ה' בְּגִיְתֵי הַנְּהַרְסוֹת וְנִטְעֵתִי הַנְּשֻׁמָה אֲנִי ה' דְּבַרְתִּי וְעָשִׂיתִי."

את השקפתך...
וכאן מטיח בה מארי משפט חשוב שבעידן תקשורת הנדסת התודעה המגויסת יכול להישמע כמעט נאיבי: "הדעות שלנו עשויות להיות שונות, אבל העובדות הן עובדות ואני רוצה להצביע על משהו שהרגע עשית. ובכן, לא אמרת שמצרים חוסמת את עזה. שנית, כפי שאת יודעת היטב, בשנת 2005, כוחות ישראליים קרעו משפחות יהודיות מביתם בעזה. ומסרו לידיהם את כל עזה, שהייתה נקייה לחלוטין מיהודים... מסרה אותו לפלסטינים, שהצביעו אז לחמאס, לרעתו הגדולה של העם הפלסטיני (הערה שלי: לדעתי זהו מושג מומצא. אין חיה כזאת עם פלסטיני). הם נשלטו על ידי חמאס ב-18 השנים האחרונות. אם את רוצה להסתכל על מקור הסכסוך, הסתכלי על העובדה הזו...".
"אנחנו לא איפה שאנחנו היום בגלל ההתנחלויות בגדה המערבית שיש עליהן מחלוקת. לא בגלל זה חמאס פרץ מעזה ב-7 באוקטובר וטבח בבני אדם בבתיהם. זה לא היה בגלל הגדה המערבית, ואת יודעת זאת היטב."

"את יודעת היטב שחמאס לא ביצע את הטבח ב-7 באוקטובר בגלל ההתנחלויות. הם עשו את זה על פי הודאתם כי הם רוצים לטבוח בכל יהודי שהם יכולים לשים עליו את היד. וחמאס אמר שהם יעשו את זה שוב ושוב. אז אל תיכנסי להסתחת הדעת של ההתנחלויות..."
קשה להבין את הדרך האלגנטית שבה מתחמקת המרעיית שוב ושוב מפשעי חמאס על ידי האשמת ישראל. על הסחת הדעת הזאת מארי לא מוותר לה בשום אופן.

מאבק על האמת

מארי: "אל תסחי את דעתם מפשעי חמאס. אל תעשי את זה."

מראיינת: "אני לא מסיחה..."

מארי: "ובכן, את כן, זה עתה אמרת שבגלל זה הם עשו את זה. אמרת שהם עשו את זה בגלל ההתנחלויות..."

מראיינת: "הפופולאריות של חמאס גדלה מאז המלחמה הזו בעזה כי ישראל הופכת אנשים ליותר ויותר מיליטנטיים. אז מה קורה כרגע?"

מארי: "ישראל הופכת אנשים ליותר מיליטנטיים? האם את חושבת שחמאס הופך אנשים ליותר מיליטנטיים או לא? את חושבת שחמאס רוצה לחיות לצד היהודים, כן או לא?"

מראיינת: "לאחרונה הם אמרו שהם ישמחו לגור ליד יהודים, אבל הם רוצים פתרון של שתי מדינות..."

מארי: "חמאס לא אומר שהם רוצים פתרון שתי מדינות. הם ביצעו טבח ב-7 באוקטובר של כמה שיותר אנשים, חטפו הרבה בני ערובה שגם אליהם עדיין לא התייחסת. עדיין יש יותר מ-100 בני ערובה יהודים בעזה. זו חטיפה אמיתית, וזה כיבוש אמיתי של מישהו. וחמאס אמרו שהם יעשו את זה שוב ושוב...".
מה שמארי עושה לאורך כל הראיון הזה הוא בסך

עם דרום אפריקה יש לנו חשבון ארוך. מהתביעה החצופה שלה נגד ישראל בבית הדין הבין לאומי בהאג שעיקרה האשמת ישראל ברצח עם במלחמה בעזה, ועד לתמיכה שלה השבוע בהחלטת מועצת הביטחון של האו"ם לקרוא להפסקת אש בעזה. מובן שלא הופתענו מכך שגם ארה"ב, "ידידתנו" הגדולה, נמנעה אך לא הטילה וטו על הדרישה המקוממת שפוגעת בביטחון שלנו ומחזקת את האויב.

את המראיינת הדרום אפריקאית ג'יין דונפורט לא הכרתי עד השבוע האחרון. הראיון שלה עם הסופר והעיתונאי הבריטי דאגלס מארי (תורגם לעברית ונערך על ידי העיתונאית אליזבת רימיני), הוא מסמך יוצא דופן שאני ממליץ לכל אחד ואחת לצפות בו. (הערת הפתיחה שלו על המניעים האמיתיים לתביעה של דרום אפריקה את ישראל באו"ם מרתקת והיא נושא למאמר נפרד. אשאיר לכם לחפש בעצמכם).

כל מי שיצפה בראיון הזה יבין מיד שהמראיינת היא תועמלנית אנטישמית מהזן הנחות ביותר (גילוי נאות: גיליתי שהגברת עבדה בעבר באלג'זירה בקטאר...). לעומתה, עמדת ההגנה הרהוטה והנחושה של מארי, חושפת בזה אחר זה את הבורות המביכה, שלא לומר את השקרים הבוטים והמרשעים של המראיינת. להלן טעימה קטנה כדי שתוכלו להתרשם בעצמכם. ערכתי וקיצרתי את הדברים אך הראיון המלא כאמור זמין לכול המראיינת, אירופאית לחלוטין בחזותה ופראיסלמית בעמדתה, פתחה, כמובן, בהצגת פעולת צה"ל בעזה כרצח עם.

מארי: "אני לא חושב בכלל שמה שקורה בעזה הוא רצח עם. אני חושב שזאת הכפשה שלא תיאמן נגד ישראל. כיסיתי את המלחמה ההיא, כפי שסיקרתי רבות אחרות..."

מראיינת: "ובכן, איך היית מתאר את זה?"

מארי: "זו מלחמה. זה מה שראיתי מקרוב. אז תני לי רק להסביר את זה. אם אתה פותח במלחמה, שזה מה שחמאס עשה ב-7 באוקטובר, אם אתה פותח במלחמה, יש השלכות. יש השלכות על רוסיה לפתיחת מלחמה נגד אוקראינה. רוסיה איבדה הרבה חיילים. יש השלכות לחמאס לפתיחת מלחמה נגד ישראל."

עובדות מול דעות

בהמשך הראיון פירק מארי את הטענות השקריות בדבר הכיבוש הישראלי הבלתי חוקי כביכול, והשלכותיו:

מארי: "למה את אומרת שיש כיבוש בלתי חוקי בעזה? למה אמרת את זה?"

מראיינת: "מפני שיש."

מארי: "מי כובש?"

מראיינת: "מדינת ישראל היא מדינה כובשת. זה מוכר בינלאומית."

מארי: "לא, לא, לא. זו השקפתך. ואני חייב לתקן

אחריות אישית בנישואין

האשמות כידוע, זורקות אחריות מאחד לשני. לא רק שאין תוצאות חיוביות, אלא קיימת הסלמה של המצב. בהאשמות יש התמקדות בשלילי שיוצא מפרופורציות, עד שכל האישיות נחווית כשלילית ומגיעים למסקנה שאין תקנה.

מכיוון שאני פוגשת האשמות ברוב הפגישות הזוגיות, חשוב לכתוב שהדרך לצאת מהאשמות היא לקחת **אחריות אישית**.

למי שסובל בקשר הזוגי, המילים "אחריות אישית", עלולות לקומם אותו.

"איך אפשר לקחת אחריות כשאני כל כך סובל בגללו/ה?"

"את הרי רואה ושומעת שההתנהגות שלו ממש לא ראויה. אז איך אפשר לומר לי שיש לי אחריות אישית!?"

"היא עושה כל הזמן מניפולציות כדי שאעשה את מה שהיא רוצה וטוענת שאני לא בסדר. אז אני לא בסדר שצריך לקחת אחריות!?"

אכן, אין אפשרות לקחת אחריות על התנהגויות שליליות של השני.

אחריות אישית היא: "מאה אחוז אחריות על המישים האחוזים שלי" - זהו המוטו כדי להצליח בזוגיות!

אחריות אישית היא:

✓ **היכולת להחליט** שאני רוצה ליצור שינוי, כדי לחיות טוב עם בן/בת הזוג.

✓ **ההבנה שלהתנהגויות שלי יש תוצאות**. כשאני בוחר התנהגות, אני בוחר גם את התוצאה של אותה התנהגות. אם אמשך באותה התנהגות,

לאחר ההתבוננות על החלקים שלי (שעל פי רוב מתאפשרת בייעוץ), **מגיע שלב היישום**: - ללמוד תקשורת, כיצד להסדיר חוסר הסכמה והתנגדויות.

- לבחור דרך מתוך שלל דרכים אפקטיביות, מתוך שיקול דעת ולא מתוך דחפים.

- לבדוק שכל מה שאישי, הוא לטובת שנינו ולטווח ארוך.

חשוב לזכור **כי לא מאוחר להשתנות**. אם המבט שלי מופנה כלפי בן הזוג, אין לי שליטה על הבחירה שלו. אך אם המבט שלי מופנה כלפי עצמי, תמיד יש לי אפשרות בחירה ושינוי. כאשר אני אצור שינוי, **ארוויח קודם כל את עצמי, שזו גם חובתי לחיות את החיים הראויים לי**.

ייתכן שהשינוי שלי ישיפע לטובה עליו וגם הוא יבחר לעשות שינוי ויביא לתיקון אישי וזוגי. ייתכן גם שהשינוי שלי, יגרום לו להתנגד ולהגיב באופן שלילי וקשה. או אז, ייתכן שיהיה משבר שיוליד מצב חיובי חדש, ואם לא, יהיה צורך לקבל החלטות בהתאם (בייעוץ, מתוך בדיקת ההשלכות וכו').

חיים מתוך אחריות אישית, הם חיים של בחירה בטוב שלי שהוא גם טוב לשני (אם יבחר לראות ולקבל). עיבוד עצמי מותך חופש המחשבה, שיקול דעת, ראיית הטוב, מכבד אותי כאדם שנברא בצלם אלוהים.

ייתכן גם שהשינוי שלי ישיפע לטובה עליו וגם הוא יבחר לעשות שינוי ויביא לתיקון אישי וזוגי. ייתכן גם שהשינוי שלי, יגרום לו להתנגד ולהגיב באופן שלילי וקשה. או אז, ייתכן שיהיה משבר שיוליד מצב חיובי חדש, ואם לא, יהיה צורך לקבל החלטות בהתאם (בייעוץ, מתוך בדיקת ההשלכות וכו').

חיים מתוך אחריות אישית, הם חיים של בחירה בטוב שלי שהוא גם טוב לשני (אם יבחר לראות ולקבל). עיבוד עצמי מותך חופש המחשבה, שיקול דעת, ראיית הטוב, מכבד אותי כאדם שנברא בצלם אלוהים.

ייתכן גם שהשינוי שלי ישיפע לטובה עליו וגם הוא יבחר לעשות שינוי ויביא לתיקון אישי וזוגי. ייתכן גם שהשינוי שלי, יגרום לו להתנגד ולהגיב באופן שלילי וקשה. או אז, ייתכן שיהיה משבר שיוליד מצב חיובי חדש, ואם לא, יהיה צורך לקבל החלטות בהתאם (בייעוץ, מתוך בדיקת ההשלכות וכו').

חיים מתוך אחריות אישית, הם חיים של בחירה בטוב שלי שהוא גם טוב לשני (אם יבחר לראות ולקבל). עיבוד עצמי מותך חופש המחשבה, שיקול דעת, ראיית הטוב, מכבד אותי כאדם שנברא בצלם אלוהים.

ייתכן גם שהשינוי שלי ישיפע לטובה עליו וגם הוא יבחר לעשות שינוי ויביא לתיקון אישי וזוגי. ייתכן גם שהשינוי שלי, יגרום לו להתנגד ולהגיב באופן שלילי וקשה. או אז, ייתכן שיהיה משבר שיוליד מצב חיובי חדש, ואם לא, יהיה צורך לקבל החלטות בהתאם (בייעוץ, מתוך בדיקת ההשלכות וכו').

חיים מתוך אחריות אישית, הם חיים של בחירה בטוב שלי שהוא גם טוב לשני (אם יבחר לראות ולקבל). עיבוד עצמי מותך חופש המחשבה, שיקול דעת, ראיית הטוב, מכבד אותי כאדם שנברא בצלם אלוהים.

ייתכן גם שהשינוי שלי ישיפע לטובה עליו וגם הוא יבחר לעשות שינוי ויביא לתיקון אישי וזוגי. ייתכן גם שהשינוי שלי, יגרום לו להתנגד ולהגיב באופן שלילי וקשה. או אז, ייתכן שיהיה משבר שיוליד מצב חיובי חדש, ואם לא, יהיה צורך לקבל החלטות בהתאם (בייעוץ, מתוך בדיקת ההשלכות וכו').

חיים מתוך אחריות אישית, הם חיים של בחירה בטוב שלי שהוא גם טוב לשני (אם יבחר לראות ולקבל). עיבוד עצמי מותך חופש המחשבה, שיקול דעת, ראיית הטוב, מכבד אותי כאדם שנברא בצלם אלוהים.

ייתכן גם שהשינוי שלי ישיפע לטובה עליו וגם הוא יבחר לעשות שינוי ויביא לתיקון אישי וזוגי. ייתכן גם שהשינוי שלי, יגרום לו להתנגד ולהגיב באופן שלילי וקשה. או אז, ייתכן שיהיה משבר שיוליד מצב חיובי חדש, ואם לא, יהיה צורך לקבל החלטות בהתאם (בייעוץ, מתוך בדיקת ההשלכות וכו').

חיים מתוך אחריות אישית, הם חיים של בחירה בטוב שלי שהוא גם טוב לשני (אם יבחר לראות ולקבל). עיבוד עצמי מותך חופש המחשבה, שיקול דעת, ראיית הטוב, מכבד אותי כאדם שנברא בצלם אלוהים.

ייתכן גם שהשינוי שלי ישיפע לטובה עליו וגם הוא יבחר לעשות שינוי ויביא לתיקון אישי וזוגי. ייתכן גם שהשינוי שלי, יגרום לו להתנגד ולהגיב באופן שלילי וקשה. או אז, ייתכן שיהיה משבר שיוליד מצב חיובי חדש, ואם לא, יהיה צורך לקבל החלטות בהתאם (בייעוץ, מתוך בדיקת ההשלכות וכו').

חיים מתוך אחריות אישית, הם חיים של בחירה בטוב שלי שהוא גם טוב לשני (אם יבחר לראות ולקבל). עיבוד עצמי מותך חופש המחשבה, שיקול דעת, ראיית הטוב, מכבד אותי כאדם שנברא בצלם אלוהים.

ייתכן גם שהשינוי שלי ישיפע לטובה עליו וגם הוא יבחר לעשות שינוי ויביא לתיקון אישי וזוגי. ייתכן גם שהשינוי שלי, יגרום לו להתנגד ולהגיב באופן שלילי וקשה. או אז, ייתכן שיהיה משבר שיוליד מצב חיובי חדש, ואם לא, יהיה צורך לקבל החלטות בהתאם (בייעוץ, מתוך בדיקת ההשלכות וכו').

חיים מתוך אחריות אישית, הם חיים של בחירה בטוב שלי שהוא גם טוב לשני (אם יבחר לראות ולקבל). עיבוד עצמי מותך חופש המחשבה, שיקול דעת, ראיית הטוב, מכבד אותי כאדם שנברא בצלם אלוהים.

ייתכן גם שהשינוי שלי ישיפע לטובה עליו וגם הוא יבחר לעשות שינוי ויביא לתיקון אישי וזוגי. ייתכן גם שהשינוי שלי, יגרום לו להתנגד ולהגיב באופן שלילי וקשה. או אז, ייתכן שיהיה משבר שיוליד מצב חיובי חדש, ואם לא, יהיה צורך לקבל החלטות בהתאם (בייעוץ, מתוך בדיקת ההשלכות וכו').

חיים מתוך אחריות אישית, הם חיים של בחירה בטוב שלי שהוא גם טוב לשני (אם יבחר לראות ולקבל). עיבוד עצמי מותך חופש המחשבה, שיקול דעת, ראיית הטוב, מכבד אותי כאדם שנברא בצלם אלוהים.

ייתכן גם שהשינוי שלי ישיפע לטובה עליו וגם הוא יבחר לעשות שינוי ויביא לתיקון אישי וזוגי. ייתכן גם שהשינוי שלי, יגרום לו להתנגד ולהגיב באופן שלילי וקשה. או אז, ייתכן שיהיה משבר שיוליד מצב חיובי חדש, ואם לא, יהיה צורך לקבל החלטות בהתאם (בייעוץ, מתוך בדיקת ההשלכות וכו').

חיים מתוך אחריות אישית, הם חיים של בחירה בטוב שלי שהוא גם טוב לשני (אם יבחר לראות ולקבל). עיבוד עצמי מותך חופש המחשבה, שיקול דעת, ראיית הטוב, מכבד אותי כאדם שנברא בצלם אלוהים.

ייתכן גם שהשינוי שלי ישיפע לטובה עליו וגם הוא יבחר לעשות שינוי ויביא לתיקון אישי וזוגי. ייתכן גם שהשינוי שלי, יגרום לו להתנגד ולהגיב באופן שלילי וקשה. או אז, ייתכן שיהיה משבר שיוליד מצב חיובי חדש, ואם לא, יהיה צורך לקבל החלטות בהתאם (בייעוץ, מתוך בדיקת ההשלכות וכו').

חיים מתוך אחריות אישית, הם חיים של בחירה בטוב שלי שהוא גם טוב לשני (אם יבחר לראות ולקבל). עיבוד עצמי מותך חופש המחשבה, שיקול דעת, ראיית הטוב, מכבד אותי כאדם שנברא בצלם אלוהים.

אקבל את אותן תוצאות. לכן, אם אני רוצה תוצאות אחרות, אני צריך לשנות את ההתנהגויות שלי.

✓ **הידיעה שבכל מצב יש לי בחירה כאדם**. התוצאות מעידות על סוג הבחירה שלי. אני לא קורבן מציאות, אלא אם אני בוחר להיות קורבן. (אולי מפני שלמדתי בחיים שכאשר אני קורבן, ממלאים את רצוני וזו הדרך להשיג את "טובתי". במערכת זוגית זה מאבק סמוי.)

✓ **התחייבות ובחירה אישית שאני רוצה לבנות את אישיותי**, וההתנהגות שלי הולכת להשתנות.

✓ **לזכור שהגישה שלי לחיים - כיצד צריכה להתנהל מערכת זוגית - היא זו שגורמת לי תסכולים, כעס, עצב וכד'.** יש תפיסה מערבית שאם יש לי קשיים, הצד השני נמצא כדי לפתור לי אותם, ובוה מובעת האהבה. הניסיון לדרוש בדרך ישירה או עקיפה שהשני יפתור לי את הקשיים שלי, במקום שאני אקח אחריות אישית, מזמין מערבולת רגשית, וכשהצד השני מנסה לברוח מאחריות שאינה שלו זה מתפרש כחוסר רצון לחיות בזוגיות.

✓ **להיות במודעות שהתגובה שלי יוצרת מציאות** ולכן יש לי אחריות על התגובות שלי ועל מה שיתפתח בינינו בהמשך.

✓ **להתבונן מהם הקשיים האישיים ולטפל בהם, ללא קשר לצד השני**. תגובותיו על ההתנהגויות שלי עשויות ללמד אותי מהם הקשיים שלי. ולא בכל המקרים, מפני שיתכן שהשני מגיב מהקשיים האישיים שלו ומשליך אותם כלפי.

✓ **להיות במודעות שהתגובה שלי יוצרת מציאות** ולכן יש לי אחריות על התגובות שלי ועל מה שיתפתח בינינו בהמשך.

✓ **להתבונן מהם הקשיים האישיים ולטפל בהם, ללא קשר לצד השני**. תגובותיו על ההתנהגויות שלי עשויות ללמד אותי מהם הקשיים שלי. ולא בכל המקרים, מפני שיתכן שהשני מגיב מהקשיים האישיים שלו ומשליך אותם כלפי.

✓ **להיות במודעות שהתגובה שלי יוצרת מציאות** ולכן יש לי אחריות על התגובות שלי ועל מה שיתפתח בינינו בהמשך.

✓ **להתבונן מהם הקשיים האישיים ולטפל בהם, ללא קשר לצד השני**. תגובותיו על ההתנהגויות שלי עשויות ללמד אותי מהם הקשיים שלי. ולא בכל המקרים, מפני שיתכן שהשני מגיב מהקשיים האישיים שלו ומשליך אותם כלפי.

✓ **להיות במודעות שהתגובה שלי יוצרת מציאות** ולכן יש לי אחריות על התגובות שלי ועל מה שיתפתח בינינו בהמשך.

✓ **להתבונן מהם הקשיים האישיים ולטפל בהם, ללא קשר לצד השני**. תגובותיו על ההתנהגויות שלי עשויות ללמד אותי מהם הקשיים שלי. ולא בכל המקרים, מפני שיתכן שהשני מגיב מהקשיים האישיים שלו ומשליך אותם כלפי.

✓ **להיות במודעות שהתגובה שלי יוצרת מציאות** ולכן יש לי אחריות על התגובות שלי ועל מה שיתפתח בינינו בהמשך.

✓ **להתבונן מהם הקשיים האישיים ולטפל בהם, ללא קשר לצד השני**. תגובותיו על ההתנהגויות שלי עשויות ללמד אותי מהם הקשיים שלי. ולא בכל המקרים, מפני שיתכן שהשני מגיב מהקשיים האישיים שלו ומשליך אותם כלפי.

✓ **להיות במודעות שהתגובה שלי יוצרת מציאות** ולכן יש לי אחריות על התגובות שלי ועל מה שיתפתח בינינו בהמשך.

✓ **להתבונן מהם הקשיים האישיים ולטפל בהם, ללא קשר לצד השני**. תגובותיו על ההתנהגויות שלי עשויות ללמד אותי מהם הקשיים שלי. ולא בכל המקרים, מפני שיתכן שהשני מגיב מהקשיים האישיים שלו ומשליך אותם כלפי.

✓ **להיות במודעות שהתגובה שלי יוצרת מציאות** ולכן יש לי אחריות על התגובות שלי ועל מה שיתפתח בינינו בהמשך.

✓ **להתבונן מהם הקשיים האישיים ולטפל בהם, ללא קשר לצד השני**. תגובותיו על ההתנהגויות שלי עשויות ללמד אותי מהם הקשיים שלי. ולא בכל המקרים, מפני שיתכן שהשני מגיב מהקשיים האישיים שלו ומשליך אותם כלפי.

✓ **להיות במודעות שהתגובה שלי יוצרת מציאות** ולכן יש לי אחריות על התגובות שלי ועל מה שיתפתח בינינו בהמשך.

✓ **להתבונן מהם הקשיים האישיים ולטפל בהם, ללא קשר לצד השני**. תגובותיו על ההתנהגויות שלי עשויות ללמד אותי מהם הקשיים שלי. ולא בכל המקרים, מפני שיתכן שהשני מגיב מהקשיים האישיים שלו ומשליך אותם כלפי.

✓ **להיות במודעות שהתגובה שלי יוצרת מציאות** ולכן יש לי אחריות על התגובות שלי ועל מה שיתפתח בינינו בהמשך.

✓ **להתבונן מהם הקשיים האישיים ולטפל בהם, ללא קשר לצד השני**. תגובותיו על ההתנהגויות שלי עשויות ללמד אותי מהם הקשיים שלי. ולא בכל המקרים, מפני שיתכן שהשני מגיב מהקשיים האישיים שלו ומשליך אותם כלפי.

✓ **להיות במודעות שהתגובה שלי יוצרת מציאות** ולכן יש לי אחריות על התגובות שלי ועל מה שיתפתח בינינו בהמשך.

✓ **להתבונן מהם הקשיים האישיים ולטפל בהם, ללא קשר לצד השני**. תגובותיו על ההתנהגויות שלי עשויות ללמד אותי מהם הקשיים שלי. ולא בכל המקרים, מפני שיתכן שהשני מגיב מהקשיים האישיים שלו ומשליך אותם כלפי.

✓ **להיות במודעות שהתגובה שלי יוצרת מציאות** ולכן יש לי אחריות על התגובות שלי ועל מה שיתפתח בינינו בהמשך.

✓ **להתבונן מהם הקשיים האישיים ולטפל בהם, ללא קשר לצד השני**. תגובותיו על ההתנהגויות שלי עשויות ללמד אותי מהם הקשיים שלי. ולא בכל המקרים, מפני שיתכן שהשני מגיב מהקשיים האישיים שלו ומשליך אותם כלפי.

✓ **להיות במודעות שהתגובה שלי יוצרת מציאות** ולכן יש לי אחריות על התגובות שלי ועל מה שיתפתח בינינו בהמשך.

שבו, בכך רק חשף את עצמו **לעוד** אפשרויות של קבלת שפע.

כך או כך - המסע הזה מרתק. קוראים לזה "לחיות", אבל באמת.

לשאלות והתייעצות
amirduman@gmail.com

באר האבות
אברהם העברי

סיפור המרתק של אברהם העברי, יורש שושלת שומרי הסודות האלוהיים.

על פי סיפורי הרב יהודא לאון אשכנזי (מניטו) זצ"ל.

כך ראשון בסדרת הספרים 'סיפורים של אבות האומה'.

מאת גברילה בן שמואל

492 עמ', כ. קשה

ניתן להזמין בטלפון: 02-9973168
או באתר **החדש**: www.ChavaBooks.co.il

ניתן להשיג את כל ספרי החוצאה
בידני ספרים רח' אבן ישראל 3 ירושלים

צול

ענו על החידות בדף הפרשה באתר ערוץ מאיר לילדים ואולי תזכו בפרס! הזכות לפרשת ויקרא: רחל ואילה פולבר!

המנחה בפרשה

מצאו למה המנחות רחמות

מזרחים למזרחים

פרשת השבוע פותחת בצווי "צו את אהרן ואת בניו לאמר" חז"ל מסבירים שהמלה צו מלמדת שה' אומר למשה לזרז את הכהנים לקיים את המצוה של קרבן העולה. צו - לשון זרז. הדבר הזה קצת קשה, שהרי חכמינו אומרים בהרבה מקומות ש'כהנים זרזין הם', זאת אומרת שאת הכהנים מאפינת דוקא מדת הזרזות, אז מדוע צריך משה לזרז אותם במיוחד? התשובה היא, שדוקא בגלל שהכהנים הם זרזים, אפשר לזרז אותם עוד יותר ולהקריץ אותם לקיים את הצווי. כי מי שהוא זרז, אפשר לצפות ממנו שיזדרז, לעמת מי שהוא עצלן - לפעמים כבר מתיאשים ממנו ואפילו לא מנסים לזרז אותו. מכאן אנחנו יכולים ללמוד, שאם מישהו - כמו אבא ואמא שלנו - מבקשים מאתנו לעשות משהו, זה אומר שהם מאמינים בנו ויודעים שאנחנו מסגלים לעשות זאת! זו מחמאה בעבורנו! אז בודאי אין סבה שנתעצל, אלא עלינו להזדרז ולהוכיח כמה אנחנו זרזים באמת!

יש, ערוץ הילדים

נכון או לא?

1. "תרומת הדשן" היא תרומה שנתנו בני ישראל.
2. את המנחות קמצו על ידי כלי מיוחד.
3. קרבן התודה נאכל ליום ולילה אחד עד חצות.
4. קרבן החטאת הוא 'קדשים קלים'.
5. קרבן האשם הוא 'קודש קדשים'.
6. משה ציווה את אהרון ובניו להישאר באוהל מועד 10 ימים.

המלצה השבוע

אנחנו נכנסים לימים שבין ה'מתנות לאביונים' של פורים לבין ה'קמחא דפסחא' של חג הפסח. צפו בסדרה "הכל בחסד" - תחרויות משולבות בעשיית חסד!

חידה

מספר הפסוקים בפרשת צו קרוב מאוד לשמה של הפרשה! מהו?

אמא 'זאבי' לך בבקשה למכולת ותביא שוקולד חלב, ואם יש בצל - תביא 6. זאבי חוזר מהמכולת 'שלום אמא, קניתי! אמא: 'למה הבאת 6 שוקולד חלב?' זאבי: 'כי היה בצל!'

מה ההבדל בין זבוב לתלמיד? זבוב עף ומפריע ותלמיד מפריע ועף!

הצדיקים הגדולים מתעלים הם הרבה בקדושתם ע"י מה שמסתכלים לפעמים בעולם התוהו, באופני הדיעות הזרות, בדמיונות ארוחות העבודות הזרות וכל נבכי תעלוליהן. ומתוך הירידה לתהומות המחשכים הללו, מעלים פנינים יקרים מסולאים בפז, שהם נעשים מילואים לעטרת קודש קודשים. **שמונה קבצים ת, קמז**

על סדר היום

הרב שלמה אבינר

מעצמן, שהרי ד' ציווה. בכל זאת, אין פטור, אבל יש דחייה עד שיתגדלו בתורה, כי הרי המדינה זקוקה לאנשי משק ולאנשי נשק ולא פחות מזה לאנשי אמונה ולאנשי רוח. לכן יש צורך שחלק ילמדו בשיבות כדי להתגדל בתורה כפי כוח, ואחר כך ילך לצבא. משום שצבא הוא מצוה, אינו ביטול תורה, אלא קיום תורה. אמנם תלמוד תורה דוחה מצוה שאפשר לעשות על ידי אחרים, אבל לא מצוה שאי אפשר לעשות על ידי אחרים (מועד קטן ט), וחסר בצה"ל כוח אדם משמעותי.

זאת ועוד, במשך כל הדורות תלמידי חכמים חשובים התגייסו לצבא. למשל אברהם אבינו, יעקב אבינו, משה רבנו, יהושע בן נון, דוד המלך וכו'. ומה שנענש אברהם אבינו על שעשה אנגריא בתלמידי חכמים, הוא משום שזו לא היתה מלחמת מצוה.

ומה שכתוב בגמרא (בבא בתרא ח, ב): "רבנן לא צריכי נטירותא", עיין תשובת רדב"ז (ב, תשנב) המסומנת בפת"ש שיש שלושה חילוקים: א. זה לא נאמר על כל תלמיד חכם. ב. ת"ח שדורש שמירה עליו מגלה בזה שאינו סומך על זכותו. ג. זה נאמר על שמירת ממון ולא על סכנת נפשות. ומה שיש מביאים הוכחה מדברי הרמב"ם סוף שמיטה ויובל שמשמע שלומדי תורה פטורים משירות צבאי, אלו דברי אמונה ומוסר שד' ימציא להם פתרונות ולא שיטיל על אחרים לשמור עליהם. אך בהלכות מלכים אין פטור והוכחה שבהלכות שמיטה ויובל, הוא גם כותב שד' ידאג לפרנסתו ובודאי הכוונה שיטיל עליו לפרנסתו, שהרי אוסר זאת בהלכות ת"ת (ג, י). וכן העיד הרב טננבוים, מזכיר ועד השיבות בישראל, ששמע מפי הגאון הרב איסר זלמן מלצר, שאין כאן שום מקור לפטור תלמידי חכמים. עד כאן דברי רבנו.

אורות הפרשה

הרב חגי לונדין
ר"מ במכון מאיר

מסביר רש"י על אתר: "לכו למלאכתכם שיש לכם לעשות בביתכם, אבל מלאכת שעבוד מצרים לא הייתה על שבטו של לוי". שבט לוי עושה אמנם מלאכה במצרים אבל לא 'מלאכת שעבוד'. 'מלאכת שעבוד' היא כינוי לעבודה השלילית, המלאכה המרבה את החומר הכמותי-פירודי מצד עצמו. עניינו של שבט לוי לעומת זאת הוא לגלות את האחדות שבמלאכה, לעשות את העבודה שמכנסת הכול אל 'הבית', אל השלמות. שבט לוי מגלה את עניינה הפנימי של העבודה ולכן "לא היה ראוי לצאת הגואל רק משבט לוי הוא השבט השלישי אשר נתקדש" (גבורות ד', טז)

על פי האמור לעיל נבין כעת את תפקידם הייחודי של הכהנים בני לוי בעבודת הקורבנות. קורבנות ישנם הרבה. כל קרבן מבטא מצב נפשי אחר שבו מצוי המקריב: יש מצב נפשי המצריך עולה, יש מצב הטעון שלמים, יש מציאות התובעת חטאת או אשם וישנה חברה הנצרכת לחטאת ציבור. תפקידם של הכהנים אינו רק לספק סיוע 'טכני' למקריבי הקרבן השונים, תפקידם הוא לחשוף את מהות הקרבן. דרכם מתברר כי כל הצדדים הללו, כל ריבוי הפנים הללו - כולם אחד. גלויי החיים לצורותיהם השונות, הזוויות הייחודיות בעבודת ד' של כל אדם וכל ציבור - כל אלה עוברות ומתנקזות תחת ידיהם של כוהני שבט לוי למקור אחד (זוהי אף הסיבה כי עם ישראל מכונה "ממלכת כהנים" (שמות יט, ו); לאמור, לעומת הגויים שעניינם הוא הריבוי, עם ישראל הוא 'הכוהן שבאומות' - העם המגלה את האחדות שברב-גוניות ומעלה את הכול לשרש אחד).

גיוס תלמידי ישיבות

יהי היום ופרסמו ברחובות ירושלים כרוז כאילו מרן הרב קוק פוסק שאין על תלמידי ישיבה להתגייס לצבא (על פי אגרות הראיה ג, תת). הג"ר שאר ישוב כהן (לימים הרב הראשי של חיפה) שאל אביו הג"ר דוד כהן ה'נזיר' מה לעשות. השיב לו: אם כך אמר מרן הרב, כך אמר. יצא לרחוב עם פנים נפולות ופגש את רבנו הרב צבי יהודה, ששאלו למה נפלו פניו. השיב לו. הגיב רבנו בתוקף: שקר וכזב! שוב מפרסמים זאת! הרי זה היה נגד גיוס תלמידי ישיבות לצבא באנגליה במלחמת העולם הראשונה [ולא גיוס לצבא יהודי, לימים צה"ל]! מיד פרסם רבנו כרוז הכחשה (ספר ההלכות צבור א) אמר לו הרב שאר ישוב שלא די בשלילה, יש לכתוב חוברת על חיוב הגיוס. השיב לו רבנו שכל בעלי הדפוס מושבתים. שאל הרב שאר ישוב את ה"הגנה" אם הם מוכנים לנדב את בעלי הדפוס שלהם למען זאת, והסכימו. כך יצאה לאור חוברת קטנה בשם "למצנת הארץ" על חובת הגיוס לצבא, כולל תלמידי ישיבה (נדפס בלגתיבות ישראל א, כג).

אלא שעד שהחוברת הייתה מוכנה, הרב שאר ישוב נפל בשבי הירדנים על הגנת ירושלים. שם הוא מונה מרחוק לרב צבאי, על ידי הג"ר שלמה גורן, תפקיד שהוא מילא שנים רבות.

כאשר יצא מן השבי, עדיין פצוע וחולה ובבית הבראה, הגיע רבנו הרב צבי יהודה עם מתנה: זו החוברת הראשונה שיצאה מן הדפוס בזכותך, שמרתיה בשבילך.

רבנו הרב צבי יהודה מסביר שם שתלמידי ישיבה אינם פטורים מגיוס לצבא משום שהליכה לצבא היא מצוה משולשת וגם מי שלומד תורה חייב במצוות: א. הצלת נפשות של ישראל. ב. הצלת ארץ ישראל, מצוות יישוב הארץ. ג. קידוש השם, שאנו מתגוננים ואין אויבינו הורגים אותנו. גם מי שלומד תורה חייב במצוות, ואינו יכול לבטוח שהן תתקיימנה

תפקיד הכהונה

פרשת ויקרא, שקראנו בשבת שעברה, פותחת ב"אדם כי יקריב מכם קרבן לד' (ויקרא א, ב). כלומר, הנושא בפרשה הוא אדם מישראל המביא קרבן וכבר כך אגב מוזכרים אף הכהנים המסייעים לו בכך (שם, שם ה). פרשת צו לעומתה פותחת ב"צו את אהרון ואת בניו לאמור זאת תורת העולה" (שם ו, ב) - גיבורי הפרשה הם הכהנים. הפרשה כולה מתמקדת בהם, בתפקידם בקרבן העולה, המנחה, החטאת, האשם, התודה והשלמים: קורבנו המיוחד של אהרון "ביום המשח אותו"; תיאור הלכשתם של אהרון ובניו וכו'.

מהו תפקידם הייחודי של הכהנים שעבורו ייחדה התורה פרשה תמימה? כדי לעמוד על כך יש לשרטט תחילה קווים לדמותו של שבטם, שבט לוי: לוי הוא השבט השלישי. המהר"ל מקביל את המושג 'שלוש' למושג 'אמצע' - "השלישי הוא באמצע אינו נוטה מן הישר" (תפארת ישראל יא). האמצע, על פי המהר"ל, הוא זה שמגלה בחייו את התוכן המאחד. מציאות החיים המורכבת הינה מבלבלת. לעיתים מצוי האדם בהתלבטות, בספק, באי בהירות - מצב זה מכונה 'שניות'; לעומת זאת, השלב שבו מתבהרת התמונה ומוכרע הספק - הוא השלב בו מופיע ה'שלוש', 'החוט המשולש' אשר "לא במהרה ינתק" (קהלת ד, יב), החוט המלפף את שני החוטים הקודמים. קרי, מופיעה הפרספקטיבה השלישית החושפת את המבט השלם; נחשף כיצד שני הצדדים הינם למעשה אחדות אחת המתגלה בכמה פנים מאז ומקדם היה תפקידו של שבט לוי לחשוף את האחדות הסמויה שבמציאות. כאשר מגיעים משה ואהרון אל פרעה גוער הוא בהם: "למה משה ואהרן תפריעו את העם ממעשיו? לכו לסבלותיכם!" (שמות ה, ד).